

אַיִל נְקֹוד

תיאור:

בצבע חום בהיר-כהה, המונוקדת בכתמים ונקודות לבנות המקנות לו לאיל הנקוד פרווה את שמו. בטנו, גרונו, והחלק האחורי של זנבו - לבנים, ולאורך הגב יש לו פס שחור גדולות המגיעות לאורך של 75 ס"מ המתוח מהזנב עד לכתפיים. לזכרים זוג קרניים וגדול ומתרצלות עד שלושה ס"מ. איל נקוד הוא בגוני בגודלו - קטן מעט מהיחמור גובהו בכתפיים כ-90 ס"מ, ואורך ראשו וגופו (כולל הזנב) עד 170 ס"מ. מאייל הכרמל משקלם של הזכרים 30–35 ק"ג, ושל הנקבות 25–45 ק"ג. זכרים גדולים במיוחד יכולים לשקל 98–110 ק"ג.

קרני האילים הן מבנים עצומים שגדלים בכל שנה על פי רוב בקצבן. ולרוב רק הזכר מגדל אותן. הקרן מתחילה להפתח אצל האילים הצעירים כאשר בתחלתה יש לאיל שתי בליטות שמהן מתפתחות הקרניות.

האיילים מפרישים ריח מסויים מבלוטות הנמצאות ליד עיניהם ומצחם על מנת לסמן את הטריטוריה שלהם. ריח זה משמש לא פעם את הציידים המעניינים בה.

תפוצה ובית גידול:

ונמצא במספרים קטנים יותר בסרי, ונפאל האיל הנקוד נפוץ במספרים גדולים בהודו כמו כן הוא הובאה למיניות רבות. ובנגאל, בהוטן, לנקה אוסטריה, גרמניה, בריטניה, ברזיל, אורוגוואי, ארגנטינה, פקיסטן, ביןיהם ארמניה והוואי, קליפורניה, פלורידה, הוא הובאה למיניות טקסס בארצות הברית; ואוסטרליה טבעים בהוואי האוכלוסייה קטנה עד שטח של הואה הוקקה חוקים בשל העדר טורפים האוסרים על החזקה או הובלה של איל נקוד לאיים.

הם נמנעים מאזורים גבוהים, צפופים, ובשטחים מרעה אילי נקוד חיים ביערות נשירים ובאת תפוקידם האקולוגי באזוריים אלו מלאים אילי סמבר.

מאפיינים ותזונה:

האילים הנקודים חיים בעדרים המוניים של 10–50 פרטים, והם פעילים בעיקר בשעות עצל ידי שנופלים מהעצים ופירות, ענפים, שיחים, עשבים, היום. תזונתם כוללת נباتים או אכילת רקמת העור להיות אחרת. לעיתים הם מעשירים את תזונתם בליקוק מלאה הנופלת מהקרן. זרים עומדים לעתים קרובות על רגליהם כדי לאכול מהענפים של זומניים ובימים חמים ישתו בבוקר ובערב. אילוי נקוד העצים. אילים אלו מעדיפים מים ונוהנים מהפירות שנופלים על ידם, ומקרים מסוימים נצפים לעתים קרובות עם קופי לגור הלאנגורים הנהנים מהشمיעת הטובה. אזעקה נשמעות מהם כאשר הם מבחינים בטורף של האילים וירדו לחפש מזון באדמה כאשר האילים יהיו לידם. לעיתים אילוי נקוד או אילוי סمبر טווסים, גאורים, רועים גם עם תאואים אסיאתים.

אויבים וshimaor:

דוחולים, נמרים, טיגריסים, האילים הנקודים בטבע הם אריות אסיתים העשויים לטroof עופרים. אייל זה מסוגל לדוד ב מהירות של שועלים. ותנינים נחש פיתון 40 קמ"ש, והיחידים שיכולים להדבוקו הם דוחולים. מצב שימושם של אילי נקוד מוגדר כבשל התפוצה הרחבה של המין, אולם אוכלוסיות IUCN על ידי (LC) "לא חשש" כשמצבו בסרי לנקה לבשו. קיימים תת-מינים נבדוקות בשל ציד מקומות כמו בbangladesh תוחלת חיים של האיל הנקוד 10–14 שנים. בשל ציד, ובירוא יערות (VU) "פגיע" מוגדר כ





בז מצוֹן:

אטימולוגיה:

שם שמו חרמש, על *falc*-מקור השם הלטיני נזר מ. מקור השם העברי בז מהתלמוד (שמשמו מצלצל או הד (בדומה לפעמון *tinnulus*-שם מקורו וטפירו המעויקלים, ו בשל קריאותיו הקצרות והחזרות של הבז שחזרות על עצמן. בשל קריאות אלו בני האדם נגגו להזכירו בכלובים על מנת להרחיק להקות יוניות. שמו בערבית הוא 'צאקר אל הם ג'ראד', שמשמעותו "בז החגבים". שמאות עתיקים לבז המצוי מהמאה ה-17 שמשמעותם, בתרגום חופשי, "המרפרף בכנפיו" בשל *windhover* וגם *windfucker*. מנהגו לרפרף בכנפיו במקום.

הפוצה:

הן מקנן והן כחולף-חוורף ברוב חלקי הארץ, אינו שכיח, זהו הבז הנפוץ בבזיז ישראל הבז המצוי הוא צפופים ובמדרונות החשופים. הוא שכיח יותר בחבל הים תיכוני ביערות ועד 3,500 מטר פני הים, של 400 מטר מתחת לפני הים דורך סtaglan, ונפוץ בעולם מרום ואגן קוונגו בתחוםו למעט הסהרה ואפריקה אסיה בחלקים ניכרים של יבשת אירופה קרים למעט טונדרה-ועד ממוגנים אקלים מגוונים ממדברים.

השכיח *F.t.tinninculus* הבז המצוי בישראל, הן המקנן והן החולף, דומה לתת-מין קטנים ובהירים יותר ובסיני הבז המצוי בנגב. באירופה ובאסיה עד סיביר ומונגוליה ומצרים סודאן, המקנן בחצי האי ערבי *F.t.rupicolaeformis* וודומיים יותר לתת-מין ישנה השערה כי התת-מין הישראלי הוא גרסה ביןיהם של תת-מינים אלו.

הבז המצוי היה בסכנת הכחדה בשל ההרעלות ההמוניות של והשיטים בשנות החמשים חוות הבר. אולם מאז נפסקו ההרעלות אוכלוסייתו התואוששה בצורה מרשימה וביבתי קומות רבים אפשר לשמע את צווחותיהם האופייניות בתקופת האביב. כיום הבז המצוי נפוץ בישראל ומספריו נאמדים באלפים רבים והוא הדורס הנפוץ ביותר בישראל. הוא הבז המצוי, שנחשב למקודש. לאל השכיח בזים החנוטים של מצרים העתיקה ראש בדמות בז המצרי הורוס.

见解:

הנקבה כ- אורך גוף 30 - 34 ס"מ, מותת כנפיו 70 - 80 ס"מ. משקל הזכר כ-150 גרם 190 גרם. בדומה ליתר מיני הבזים, לבן המצוי כנפיים וזנב ארוכים. הנקבה וגם הזכר ושהור בהיר. אצל הזכר הנקודות קטנות יותר, הצבע החום מנוקד בשחור בצבע חום מגיל העין, יורד פס שחור, לזכר בגדר צבע הראש, נוטה במעט לאדם ועל הלחי בז. אפרפר. ראהה של הנקבה בצבעי הגוף, כנפי הנקבה רחבות וקחות יותר מאשר משל הזכר דומה מאוד לבן המצוי, שניהם מקבוצת הבזים המרפרפים בכנפייהם, הבן המצוי חי אדום בגפו או בזוג ואילו הבן האדום תברותי יותר וימצא בלהקות.

תזונתה:

הוא צד ציפוררי; מזונו של הבן המצוי מגוון ומשתנה בהתאם לבית גידולו לגוזלים בון ההורים, וחיפושים נדלים כגון חביבים וחרקים זוחלים, מכרסמים, שיר הבן המצוי מאתר את טרפו כשזה הוא. מבאים בעיקרם קתנות, מכרסמים ולטאות שלו. נח על עמדת שליטה וגבוהה או תוך כדי מעוף כשהוא סורק את הטירותויה כשזהו מבהין בטרפו, הוא מרפרף בכנפיו במקומם כשראשו מכווץ ועיניו נעוצות במטלה, צoil מטה לשלב ביןיהם שם הוא מרפרף שוב וاز צoil מטה במהירות לעבר טרפו. יש לאחר שדרס את טרפו, אם הוא. פעמים שהבן צoil מיד לעבר טרפו, כמו לעבר דורות מספיק קטן והוא יעוף כשתטרפו בטפירו לעבר תחנת אכילה, מצוק גבוהה, עמוד או עץ שם יאכל את טרפו בביטחון.

יחס הצלחותיו הצדדים הם 1:10, כלומר בכל 10 ניסיונות תקיפה הוא יצליח לפחות פעם אחת הוכח שהוא מצליח וטוב להקלאות אחת. הבן המצוי נחשב כمدביר ביולוגי מدلל מזוקם כגון מכרסמים, נברנים ועכברים שדה, חביבים וכדומה.

רבייה:

והקינון החל החיזור והזיווג מתחילה בחודש ינואר, הזוגות מונוגמיים הם אינם בונים קינים, אלא משתמשים בתוואי שטח קיימים. ועד יוני מסוף פברואר החל משקערויות במצוקים וכלה באדניות בתרבים. הנקבה מטילה 3 עד 6 ביצים אדמדמות מנוקדות ממשך כמה ימים, ודורהת עליהן בחודש. במשך תקופה הקינון הזכר הוא מביא לשם מזון לנקבה, ולעתים מחליף אותה. מושג עמדת תצפית אל מול הקן עטופים בפלומה לבנה, כאשר מתחת לה צומחות עם הבקעה הגוזלים. בדגירה נוצותיהם. בתחילת הנקבה נשארת בון ודורהת עליהם, אבל ככל שהם גדלים, היא נמצאת פחות זמן בון, ומצטרפת לזכר בהבאת מזון, אותו היא קורעת בשבייל להאכיל את הגוזלים. אחרי בחודש הגוזלים מסוגלים לעוף. בשלב זה צבעי נוצותיהם דומים לאלה של הנקבה, ללא קשר למינם.





גמל

מיון:

כיום ישם שני מינים בסוג, שניהם בויתו:

- אחת. זהו **סוג בעל דבשת** - (*Camelus dromedarius*) גמל חד-דבשתי. הגמל השכיח יותר.
 - בעל שתי דבשות, היה נפוץ במרכז - (*Camelus bactrianus*) גמל דו-דבשתי. אך כיום נפוץ בשבי ומצוין בסכנת הכחדה חמורה בבר. כמו חוקרים, אסיה רואים בגמלים המבויתים מינים עצמאיים.
- שני גמלים אלה יכולים להתרבות ביניהם, כשהחצצא הנדייר מכונה גמל כלאיים.
עד הפליסטוקן בעבר היו מינים נוספים בסוג זה, אשר היו בפליווקן

- *Camelus gigas*
- *Camelus grattardi*
- *Camelus knoblochi*
- **(*Camelus moreli*) גמל סורי**
- *Camelus sivalensis*
- *Camelus thomasi*

מבנה גופם של הגמלים:

הרגליים הגבוהות והגבירות ובפרווה גוף הגמל מותאם לתנאי המדבר ברגלו החמים. לעיתים ישנו של הגמל מריכות אותו מן הקركע הלהטתימי בין טמפרטורת הקrkע לטמפרטורת האוויר בגובה 20° מעלות הקrkע. בין שערות פרותו של הגמל כלוא אויר המשמש כחומר של מטר מבודד, וכך הפרווה מקטינה את מעבר החום בין הסביבה החמה לגוף הגמל ובכך מבזקמת את גופו של הגמל מחום הסביבה. תוכנות אלו עוזרות לגמל

לשמר על גופו מפני התהממות יתר, וכן מקטינות את הצורך בהפרשת זיעה, בגוף של הגמל. בגין הגלים ישנה מסיבה זו הן גם מביאות לחיסכון של מים דבשת בה הוא אוגר שומן, המהווה בידוד מפני החום ומפני הקור. מפני החום מכיוון שהוא שכבה עבה שמבודדת בין הגוף לאוויר ומפני הקור מכיוון שכמות הווידים והעורקים קטנה שם והוא אינו מאבד חום דרך דרך הדבשת. גובהו של הגוף כשבני מטירים או יותר, ואורכו כשלשה מטרים מהפה עד לאזב. צווארו הארוך מאפשר לו לסרוק את המדבר למרחקים גדולים ולמצוא מים.

התאמה לתנאי המדבר:

הגוף פועל בדרך כלל בשעות הבוקר ולפנות ערב, כאשר האוויר קריר. בשעות החמות של היום הגוף רוכין בצל או נח בעמידה.

מרוכז, המכיל כמויות קטנות כאשר קיים מחסור במים בגוף הגוף, הוא מפריש שתן נוספים). הגוף שמצוצם את פליטת המים מגופו (בדומה לאדם ובעלי חיים, של מים מסוגל להחזיק מעמד במשך שבועיים בלי לשותה ובלי שייגרם נזק לגופו. כאשר הוא מגיע למקור מים הוא שותה כמויות גדולות של מים, וכך משלים במאירות את המים החסרים בגופו ומגיע למאزن מים תקין.

יש לתאי הדם האדומים: לגמל ישנה התאמה מיוחדת לתנאי המדבר גם בדם שאצלם היא עגולה יותר). תוכנה זו של תא הדם, בניגוד לשאר היונקים) צורה סגוללה ריווש של הגוף. תא הדם האדום מעניק להם יכולת זרימה "חלקה" גם במצב עזקה של הגוף גם עמידים יותר מהתא הדם של שאר היונקים בכך שהם מסוגלים לשרוד קיצוניים (מצב של חוסר נזולים בגוף, ועד לרופיה גבוהה בתנאי לחצים אוסmotיים כאשר זה שותה כמויות גדולות של מים).

לगמל יש ריסים ארוכים להגנה מפני סופות חול ורגליים ארוכות עם שתי ברכיים המגנים מהחול החם של המדבר. נוסף לבניה הגוף ולדרבי ההתקנות גם התהיליכים הפנימיים בגוף של הגוף מותאמים להרים במדבר. לדוגמה, שינויי בטמפרטורת הגוף. טמפרטורת אך ייחודה של, כמו של רוב היונקים, הגוף של הגוף היא בסביבות 39 מעלות צלזיות הגוף הוא בכך שטמפרטורת גופו יכולת לעלות ולרדת בכמה מעלות מבלי שייגרם נזק מואצת של הגוף, טמפרטורת גופו לגופו. לעיתים ביום חמ, או בזמן פעילות גופנית עולה עד ל-42 מעלות צלזיות, ובলילה קר היא יורדת עד 36 מעלות.

בניגוד לגמל החד-דבשתי, הגוף הדו-דבשתי מותאם גם לחיים במקומות קרים, כמו מדבריות מרכז אסיה בעת החורף. הגוף הדו-דבשתי יכול לשרוד בטמפרטורות נמוכות ויכול לאכול קילוגרמים רבים של שלג.

רבייה:

של כונה ויכולת להיכנס להירyon נוסף כעbor שנה הנאהה מלילית בכר אחרי הירyon מההמלטה הקודמת (כלומר טווח הזמן המינימלי בין שתי המלטות של אותה נאהה הוא שנתיים). רוב ההרינוות הם של בכר אחד בלבד.

שירותת לאדם:

אולם האיזקור, לפנה"ס 2500-לפי הדעה המסורתית בערך בגמל בית הראשון שלו מופיע מתוקפה מאוחרת יותר. בולייט בספריו מביא קטע מתועודה נבה (המתוארכת למאה ה-17 לפנה"ס ולו שכבה) מאלהח' שבצפון סוריה עופר בר יוסף טווען כתוב 'מנת מזון אחת לגמל'. לפי עדויות שנמצאו באיראן שהשימוש בגמל היה קיים כבר באلف הרביעי לפנה"ס, וכן בחפירותם של כהןobar רוסיים), משלחי האלף השלישי, נמצאו עצמות (ודיוור באטר בהר הנגב של גמל ייחד עם עצמות של עדים.

מצבעים על ביותו של הגמל החד-דבשתי לחצי הארץ ממצאים ארכאולוגיים בין האלף השלישי והשני לפנה"ס ושימוש בו בשלב זה רק כמקור לחלב ערבי במרכזי במחצית האלף השני נכנס גם הגמל הדו-דבשתי מאזור באקטריה לאזור למרחב ההודי-איראני במסגרת נדידת שבטים הודי-איוריים אסיה ממצאים ארכאולוגיים באזורי הערבה מצבעים על שימוש בגמל כבהמת משא מדברית רק מתחילה האלף הראשון לפנה"ס, במסגרת פעילות מכרות במאה התשיעית כבר מופיע הגמל כבהמת מלחמה בשימוש. הנחות באזורי צבא הקואלייטה של '12 מלכי החוף' אצל גינדבו הערבי נגד הצבא בקרב קרב האשורי.

אכילתבשרו, שתיתת חלב, נשיאת משאות, האדם מנצל את הגמל לרכיבה שימושו, וארגיגתו גז הצמר, הנאהה ונדוניה וכפריט מסחר ולדישון לבירה בגלים.





הזריר בר

חזיר הבר הוא חיית הבר הגדולה ביותר בישראל. הוא יכול להגיע למשקל 150 ק"ג. חזיר הבר חיים בכל צפון הארץ ומרכזו' במקומות שאין מושבים באכיפות ושהאפשר למצוא בהם מזון. הם אוכלים כמעט הכל: פירות, ירקות, פטריות, פקעות, חיות קטנות ואפלו פגרים, אך המעדן החביב עליהם ביותר הוא בלוטי אלון המלאם בחלבון.

חזיר הבר נחשב בעל חיים מזיק: כאשר עדר חזירים מגיע לעדר ירך או למטע בננות, הם נוראים וחוופרים באדמה וגורמים נזק רב. בעזרת החוטם הארוך שלו, נורב החזיר באדמה ובערמות אשפה, וכך הוא מוצא את מזונו. אולי בשל מנהג הנבירה באשפה זהה החזיר ליחס שלילי. לבני האדם נראה התפלשות בבוץ והנבירה בפסולת עם כל הראש כמשהו שלילי ומלוכך אך חזיר הבר הם בעלי חיים נקיים: את הגללים שלהם מטילים החזירים בשילוי ומלוכך כמו חדר-שירותים, ולעולם לא ישכו על הגללים שלהם, ולמרות שהם מתפלשים בבוץ הם נקיים למדי.

החזירים הזכרים הבוגרים חיים בפרד. הצעירים חיים בעדר, ואילו החזירות והגורים חיים בקבוצות קטנות, במסגרת משפחתיות. לעיתים כמה משפחות חיות יחד ויוצרות עדר של עשרות פרטם. החזירים פעילים בעיקר בשעות הלילה ומוקדם בוקר, ואת שעות היום הם מעבירים במנוחה בצל הסבך, בגומות קריירות שם חופרים לעצם. זאת הסיבה שבדרך כלל נראה רק זכר להימצאותם ולא אותן עצמן. הזרים נלחמים הרבה ביניהם, תוך שהם מנסים לזכור זה את זה בעזרת החטים הגדולים הנמצאים לצד הפה שלהם.

החזירים מעדיפים להתרחק מבני אדם. הם אינם תוקפים אנשים, אלא נמלטים מהם ב מהירות. רק כאשר החזיר פצוע והוא יכול להימלט, הוא עלול לתקוף אדם המאים עליו.

באביב מליליטה החזירה עד שמונה גורים, אחרי הריוון של ארבעה חודשיים. הגורים נולדים בגומה חpora בקרקע, שם הם ממשיכים לגור עם אם ימים אחדים. בגיל שבוע הם כבר מסוגלים לאכול מזון מוצק, אבל ממשיכים לינוק עוד שלושה חודשים. בזמן ההנקה, מאבדת חזירת הבר אחוזים ניכרים ממושך גופה. חזיר הבר מבוקשים מאוד לציצ, אבל היום כבר יש פיקוח על הצידים, והחזירים מתרבים בלי קושי.



www.haipo.co.il





www.haipo.co.il

חסידה לבנה: סוטן לבן

תפוצה:

ניתן למצוא אותה בمزורה התיכון, לחסידה הלבנה שלושה תת-מינים בצפון אפריקה ואות של החסידה הלבנה אינם כוללים את צפון אירופה תחומי קינונה. ברחבי אירופה מזרחית, נראהה בגל רגשותה לקור ולגם. גשם עז מרטיב את נוצותיה ופוגם בכושר מעופפה. למרות זאת ניכרת בשנים האחרונות מגמות התפשטות לצפון ולמזרח, אולי בעקבות התהממות שחלה באקלים האירופי.

החסידות באירופה מתחולקות לשתי אוכלוסיות: האוכלוסייה המערבית, הקטנה יותר, נודדת דרך ספרד האירופית המזרחית נודדת לנهر הניגר וחורפת בעיקר בין סנגאל וגבאלטרא למזרח אפריקה הטרופית וחורפת בمزורה אפריקה ובדרומה. הנדייה מתחילה עם תום הארץ ישראלי מעל למצר הבוספורוס הקינון, בסוף يولי ובעיקר במשך אוגוסט.

כ-13,000 זוגות של חסידות. כרבע מאוכלוסيتها של החסידה הלבנה גדלה בפולין האוכלוסייה החמיישית בגודלה והאזור הידוע הצפוף ביותר של מין, לבנות גדולות בליטא זה בעולם.

תיאור המין:

החסידה הלבנה היא עוף גדול: אורך גופה נע בין 94 ל-112 ס"מ (מתוכו 15 - 20 ס"מ ס"מ ומשקלתה נע מ-2.3 - 2.00 מוטת כנפייה, שיניים למקור), אורך כנפה - 53 - 60 ס"מ עד 3.7 ק"ג. כל נוצותיה לבנות, למעט נוצות היד והאמה ונוצות הכנף הגדולות - שהן אך הזכר גדול יותר. למקור ורגליים צבע, לנקבה שחורות. אין הבדל בצבע ביןذكر אדום עז.

תזונה:

ממכרסמים גדולים, אך גם מלטאות וחרקאים החסידה הלבנה ניזונה בעיקר מצפרדעים במרחבים פתוחים, כאשר החסידה נעשה תוך כדי הליכה שקטה על הקרקע איתה הטרף זריזה מבצעת תנועות קודקוד.

רבייה:

החסידה מנקנת בעיקר בצמחיות עציים גבוהים וניתן לראות את קיניה אף בראש עמוד השם, הקן מגיע ברחבו לכדי מטר, והוא עשוי בעיקר מזרדים וענפים דקים, בתוליה 1-2 ביצים וכעבור 50-55 ימים בוקע הגוזל, כאשר עיניו עצומות, הורים מאכילים אותו בקן למשך כ-60 ימים עד שעוזב את הקן.



© Petr Mückstein
www.bio-foto.com

טווו אצויו!

מראה:

מתכתי, ומעל ראשו ציצת נוצות שמרכבה מ"פסים" גוףו של הזכר בצבע כחול שחורים שבקצוותיהם נוצות כחולות-ירוקות, בדומה לנוצות הראש. מעל ומתחת עם פסים ארד-חשוף. הגב בצבע יrox ישם פסים לבנים, שהם למשה עור לעין ומוספסות בשחור. הזנב חום-כהה, צהבהבות-הכנפיים חומות. ונוחשת בצבעי שחור שבדרך כלל נוצות סיכוך" ומשמש לתצוגות הייזור; את רוב אורכו תפסות מכוסות נוצות אחרות ומייעות לתיעול זרמי האויר) מוארכות באופן קיזוני: יש כ-200 נוצות [2].[
נוצות סיכוך מוארכות, בעוד שלמушה יש כ-20 נוצות זנב "רגילות" בלבד ונוסות היסיך משובצות עשרות "עיגנים" בצבע כחול-ירוק מוקפות במסגרת צהובה -ורוד - ורגליו של הטוסס הם בעלי צבע דהוי ולא בולט מקורו, יroxות. בניגוד לשאר גופו אפור.

כ-100 עד 115 ס"מ מהראש עד לתחילת זנב, לעומת 195 עד 225 ס"מ אורכו של הזכר קטנות יותר, אורכו כ-95 ס"מ ומשקלן כ-2.75 קולל הזנב; משקלו כ-4-6 ק"ג. הנקבות עד 4 ק"ג.

התנהגות:

הטוסים מסתובבים בדרך כלל בקבוצות קטנות, שכוללות זכר וכ-2 עד 5 נקבות; לאחר עונת הרבייה, לעומת זאת, הקבוצות מורכבות אך ורק מנקבות וגוזלים. קבוצות של טוסים נצפות לרוב באמבטית-אבק או בהיליכה אל מקור המים הקרוב.

הטוסים מצויים רוב הזמן בין ענפי העצים אך כשהם על הקרקע הם עשויים להיתרף על שמתתניים להם במארב. טוסים במשכנות והד浩ל הטיגריסיים, ידי טורפים כמו הנמר או על ידי צידים. הזכרים בעלי הזנב הארוך האדם עשויים להיתפס על ידי כלבים נטרפים בעיקר עקב זנבו המגושם, חלק מעקרון ההכבדה.

כשמחרידים אותם, הטוסים בורחים בדרך כלל על ידי ריצה ולעתים נדירות על ידי מעוף. הם בדרך כלל נחים ולנימע על עצים כדי להיות מוגנים יחסית מטורפים

גדולים כמו אוח אך גם שם הם עלולים להיתפס על ידי עופות דורסים, [3] פוטנציאליים ומיני עיטים עיט נצץ מצויץ, הודי.

הטוסים קולניים, ביהود בעונת הרבייה, וטווס עשויי לקרוא גם בלילה אם הוא מרגיש מאויים. קריאות אלה יכולות להיענות גם על ידי הטוסים השכנים. ידועות 7 קריאות של זרים, ו-6 קריאות שאופיניות לזכר ולנקבה.

הזונה:

כגון עלי כוורת, הם ניזונים בעיקר מחלקי צמחים. בטיב הטוסים הם אוכלי כל הטוסים צד בעלי. [6] אחרים ופרוקי רגליים אך גם מחרקים וראשי זרעים של פרחים קטנים, ופרקית רגליים על הקrukע, בנחלים רדודים דגים, חיות קטניות אחידים חביבים על הטוס החיה באורי פרא. קטנים וזוחלים נחשים. ובאזורים עשביים מעניק לטוס את הסיבות התזונתיים הנחוצים לו לעיכול שרירונות הרכב הירקות קשימים ועצמות זוחלים קטנים. הטוס הוא אוכל בשר מתוך כורת, חרקים בעלי החיים מהם הוא ניזון היוניים לו לבリアותו ולהתרבותו כלומר חלבוני הטוס הירוק הורג את הזוחלים הקטנים שהם ניזון על ידי הטרדתם וגירוים לתקיפה חזורת ונשנית, עד שהם מותשים. אז מצליף הטוס בטרפו ברגליו וכנפיו הקשימים. טופרי רגליו משמשות גם כהגנה מפני טורפים.

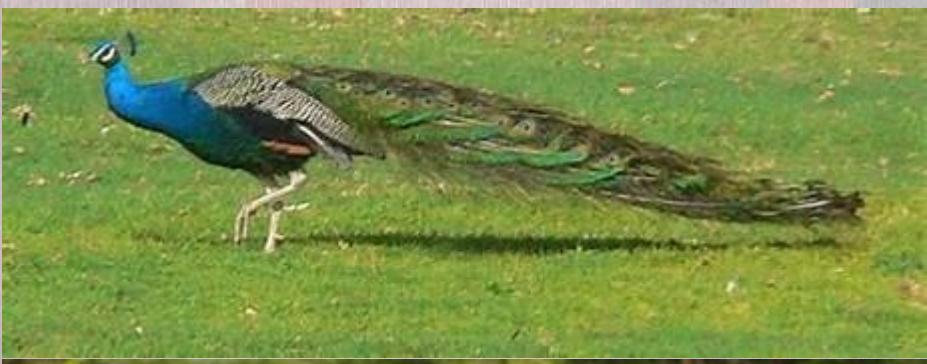
בסביבת בני האדם, כגון ביישובים הקלאים ועירוניים, וכן בגני חיות, הטוסים אוכלים ביישובים הקלאים הם ניזונים גם. גם שאריות מזון שהאדם משליך כמו קליפות פירות כגון ירקות מגידולים הקלאים.

הפוצה:

במדינות סרי תחום תפוצתו הטבעי של הטוס המצוי משתרע על פני דרום אסיה הטוס הובא על ידי האדם לאזורים רבים בעולם, בהם הוא מוחזק בשבייה. זה הוביל אף בחלקם הוא גם התפשט בבר וכי פרא בטיבו.

פתחים, ברום של כ-900 עד 1,200 מטרים שלו הם יערות נשירות בתיהם הגידול טרופית ויערות השוכנים אך ניתן למצאו גם באורי סואנה מתרים מעלה גובה פניהם בקרבת חופים.

עם זאת באופן כללי נמנעים הטוסים מתעופה פרט לצורך הגעה. לטוסים יכולת תעופה לענפי עצים, היכן שהם נחים.





על נבי: על כוכב

הכוונה:

אורך הנקבה 100 סנטימטרים, אורך הזנב כעשרה, אורך גוף הזכר 125 סנטימטרים משקל הנקבה 23–40 קילוגרם. אורך, סנטימטרים. משקל הזכר 45–60 קילוגרם אצל הזכר הוא עד 130 סנטימטרים ואצל הנקבה עד 40 סנטימטרים. היעל הקרניים של יעל נובי היא בין 12 ל-17 תוחלת חיים. ממיליטה בדרך כלל ولד אחד או שניים שנים.

היעל חי בעדרים נפרדים של זכרים ונקבות, כאשר כל עיקר מזונו של היעל צמחים עדר מגיע עד לכ-20 פרטיהם. במקרה של סכנה, היעל שורק שריקת אזהרה לעדר. ליעל רגליים קצרות ושריריות המותאמות לטיפוס בהרים ובמצוקים. כף הרגל של היעל בנויה קשה ומרכזזה כריתה רכה שנועדה לעזור ליעל לטפס במישורים תלולים במיוחד. מפרסה ארוכות ומתוגלות לאחר שנויעדו לבסס את מעמדו בעדר, ואילו קרניהם נגשים עדרי, בסתיו, הנקבות קצרות וישראלות והן נועדו לתקוף טורפים. בעונת הייחום שני המינים למטרת ההזדווגות. בתקופת הייחום הזכר לובש פרווה חומה, גרבוי פרווה כהים, שרيري הצוואר מתעבים והוא נאבק עם זכרים אחרים לצורך שיפור מעמדו בעדר באמצעות הצמדת בסיס הקרנימים והדיפת היריב.

הפוצה:

ניתן למצוא. ומעט גם בצפון ובאזור אפריקה היעל הנובי נפוץ בעיקר באזור התיכון וייתכן שגם בתימן, בעבר הסעודית, במצרים, בישראל, בירדן, אוכלוסיות שלו בדרום באריתראה.

בעקבות שרדיו עם קומ המדינה מספר מצומצם של יעלים באזור מדבר יהודה בישראל של היעלים וכן באופן שמנע ציד על שבטי הבדואים ממשיכי שימור, החלט משטר צבאי חיסול כמעט מוחלט של הטורפים הטבעיים באזור, הלה אוכלוסיית היעלים להשתקם בעקבות מלחמת ששת. וגם בהרי אילית והם התפשטו ממדבר יהודה נגב התפשטה אוכלוסייה היעלים צפונה גם לחלקו הצפוני של מדבר יהודה (חלק הימים שהיה נתון עד המלחמה בשלטון ירדן).

בשנה. בשנים אלה הציגו הייעלים ריבוי טבי מוגבר – ממוצע של 2 לידות לנקבה ונחל הטבי (אזור נחל ערוגות במקומות בהם הגיעה האוכלוסייה למיצוי כושר הנשייה נבלם הגידול הטבי המואץ ורמתו ירדה. בתקילת שנות ה-90 של המאה ה-, (דוד נאמדת אוכלוסיית הייעלים בדרום בכ-200,000 פרטיהם. ההצלחה בשיקום אוכלוסיות 20 להציב את הייעל (רשות שמורות הטבע: אוז) היעלים הביאו את רשות הטבע והגנים כסמלה).

החל מצbam של הייעלים להידדר עם חתימת הסכם אוסלו:

במספרים גדולים חוסלה כמעט לחלוטין ליהודה ושומרון עקב הכנסת נשק חם אוכלוסיות הייעלים שם וכן החלה להסתמן, לראשונה מאז קום המדינה, ירידה במספר הייעלים באזורי הספר של מדבר יהודה. הצד הנמשך, מעמיד בסימן שאלה את סיכויי הועברו זכר ושתי בשרות ה-80 של המאה ה-[2].[2] הירידות המין ביהודה ושומרון בסוף שנות ה-90 נאמדת אוכלוסיית הייעלים בגולן בכ-70–80. נקבות לרמת הגולן ויהודיה פרטיהם המאכלסים את קניוני הגולן המרכזי (שמורות גמלא).

הועברה לממלכה קבוצת יעלים ושוכנה לאחר חתימת הסכם השלום עם ממלכת ירדן בחופו המזרחי של ים המלח). אוכלוסיות יעלים מצומצמות יותר (אזור נחל ארנון נתגלה אוכלוסייה שרידית אף בדרום סיני בשרות ה-70 ולאחר מלחמת יום הכיפורים לא ברור מה מצב הייעלים בשאר. באזור שממערב להעתLET סואן באזור ג'בל עתקה בהיעדר רמה סבירה של שמירת טבע, עם הגידול באוכלוסייה. מדיניות המזורה התיכון ובפרט בעשרה ובאמצעים העומדים לרשوتה (ברכב ובנשך), נראה כי עתיד הייעלים במדינות האלה עוגם.

ברחבי דרום עדות להימצאות הייעל בתקופות קדומות ניתן למצוא במספר ציורי קיר הלבנט, כגון בהר כרכום.





לוטרת
נובי

מחזור החיים:

משך ההרין של הלוטרות הוא 60–86 יום. את הגורים מגדלת רק האם, והאב אינו משתתף בגידולם. הגורים יונקים ממאם הלב. הנקבה מגיעה לבגרות מינית בערך בגיל שנתיים, והזכרים בגיל שלוש שנים. בגיל חדש יכולה הלוטרה הצעירה לצאת מן המאורה, ובגיל חודשים היא יכולה לשחות. הלוטרה נשארת עם האם והאב עד לגיל שנה לערך. אורך החיים של הלוטרות כ-16 שנה.

מאפיינים:

ללוטרות גוף צר וארוך, וגפיהם קצרות יחסית עם כפות קרכומות. לרוב יש יש זנב ארוך ושריררי. אורכו של, חדים, ולכל המינים, מלבד לוטרת הים להם טפרים הבוגר במינים השונים נע בין 60 ל-180 ס"מ, ומשקלם בין 1 ל-45 ק"ג. הלוטרה חסרת הם המינים הגדולים היא הקטנה ביותר, ולוטרת הים ולוטרת הענק הטופר האסיטיתית והגדול ביותר, סיאמוגל, ביותר. בעבר היו מינים גדולים יותר מהסוגים מגנהיידריס שהגיעו לאורך 2 מטרים ולמשקל 100-200 ק"ג והוא הסמור הגדול האנגיידridoן מעולם.

ללוטרות יש פרווה פנימית רכה וمبודדת, המוגנת על ידי שכבה חיצונית של שיער. השיער לוודאי שכבת אויר השומרת על הלוטרה יבשה וחמה מתחת למים.

גביה, המאפשר להם לשמר על לוטרות רבות חיים קרימ, ויש להם חילוף חומריים חייבות לאכול כ-15% משקל גופה מדי יום, ולוטרת הים חום הגוף. הלוטרה האירופית 20-25%, בהתאם לטמפרטורתה. רוב מיני הלוטרה צדים 3–5 שעות ביום, ואמהות מניקות צדות עד 8 שעות ביום.

דגים מהווים מרכיב עיקרי בתזונה של הלוטרה, לעיתים קרובות יש לוטרות שהתמחזו. וسرطانים סרטניים נהרות, בתוספת צפרדעים הנعزيز באבניים), ואחרות יצדו יונקים קטנים או כלוטרת הים) בפתחה צדפות ציפורים. התלות בטרפם גורמת ללוטרות להיות פגיעות מאוד לתופעות של דלדול במאגרי המזון.

הלוטרות פעילותות מאוד, רודפות אחרי טרף במים או על מצע הנהר, קרקעית האגם רוב המינים חיים לצד מים, אבל נוכנות אל המים רק לצורך ציד או או קרקעית הים מעבר מרחקים, וambilות את שאר הזמן על היבשה, על מנת לשמר על הפראזה מלספג מים. לוטרות הים הן מימיות וחיות באוקיינוס במשך רוב חייהם.

الלוטרות הן חיות שוכבות, ואפשר לעיתים קרובות למצוא אותן משבחות. מינים ביולוגיים שונים נבדלים מבניה החברתי שלהם: חלק מהלוטרות הן מתבודדות, ואחרות חיות בקבוצות, העשויות להיות גדולות למדי.



עטלף פירות מצוין

ממשפחת עטלפי הוא מין (שם מדעי: *Rousettus aegyptiacus*) עטלף הפירות המצוי גם [2] היא 60–100 ס"מ ומוות הכנפיים, משקלם הוא 81 – 171 גרמים. הפרי והן בעיקר אзорים חמימים – הן ביערות טרופיים, נפוצים במגוון רחוב של אזורים אקלים במדבריות

[4]. ובארצאות הים התיכון, במצרים התיכון, עטלפי הפירות נפוצים בדרום וממערב אפריקה בשנת 2001, [5] תועדה לראשונה מושבה של עטלף פירות מצוי בצפון סוריה 2004-ב' ויתכן, פורסם כי אף נמצא מאובן שנ השיכת כל הנרא להטלף פירות במרכז פולין [6] באזורי והוא היה נפוץ שם בעבר לפני שינוי אקלים.

כבעם יכול להשתנות באזורי המחייה השונים, בגוני אפור-חום ולעיתים יהיה צבעם בעלות גוון כהה יותר, והאזור הונדרלי בהיר יותר. מין זה מעורב מעט, כאשר הכנפיים חסר שערות ארכוכית באזורי הצוואר אשר קיימות במינים רבים אחרים. פניו דומות לפני שועל, וחסרים קפלי עור באזורי הנחיריים או האוזניים שקיים במיני עטלפים אחרים, (אנגלית: *flying foxes*). אף עטלפים אלה מכונים גם

עטלפי הפירות המצויים מקימים מושבות בעיקר במערות, מהבואים תת-קרקעיים, ולעיתים על עצים. הם גמישים בבחירה מקומות הקינון שלהם, ויכולים להשתכן גם הם בוחרים. [7] בעלות גג חדשות, מרתקים, חנוגים תת-קרקעים ושאר חללים סגורים את אזור המחייה בעיקר לפי טיב המhaboa התת-קרקעי ולא לפי זמינות המזון והקרבה אך בישראל [3] לעצמי פרי. תועדו מקרים בהם העטלפים עפו 15 ק"מ בהיפosh אחר מזון. המרחק הממוצע בין מושבות העטלפים שנתקשו לבין עצים הפרי מהם הם ניזונים הוא 30 מטר [8]

עטלפים אלה יוצאים מן המערה בהיפוש אחר מזון בשעות הדמדומים, וחוזרים אל המערה רק עם אור ראשון. הם ניזונים בעיקר מפירות ויודעים להימנע מאכילת פירות רקובים או פירות בסור. משעריהם שיוכלו לזהות פירות כבשלים או כבשלים מיידי נועצה עטלפים נמנעים מלאכל מזון המכיל בין אחד לשני. ביכולתם לזהות ריח של אדי אנתול

אחזים של אטנו, בעוד שברפי בשל אך לא רקוב ריכוז האטנו ירד בדרך כלל כאשר זמינות הפירות ואיכותם יורדת, הם נוטים לאכול גם, בחודשי החורף. [9][10]

כאמצעי להסתגלות לתזונה עתירה פחימות, מסוגל עטוף הפירות המצווי לסייע כמיון ב מהירות רבה. לצורך כך קיים בעטלפים אלה אחזו מהמעי גבוהים מאוד של גלוקוז PP[11] בעיקר תא, גבוהה של רקמה אנדוקרינית לבלב.

עתלפים אלה אוכלים ביום כמות מזון השווה ל-0.8-1.0 פעמים משקל גופם. ככל הנראה הם נוקטים באסטרטגייה של יכולת מזון רהה ככל הניתן, קבלת כמות מקסימלית של אנרגיה, ולאחר מכן התאמת הוצאות האנרגטיות שלהם כך שתיאגר כמות אופטימלית של אנרגיה (כך שמסת הגוף לא תפריע לתעופה) ובזווית יתר האנרגיה. [12]

עתלפי הפירות המצוויים הם בעלי ראייה טובה, אם כי הם חסרי ראיית-צבע לחוליות, והן מסוגלים לננות הן בהסתמך על הראייה בלבד והן בהסתמך על אקוולוקציה בלבד (אף על ההם קצרי-טווח לעומת הראייה). מיקום כל חפץ מרחב פי שהאותות של האקוולוקציה נלמד בנפרד על ידי כל אחת מהמערכות, והעתוף מסוגל לננות על-פי מפה מרחיבית ולא על-פי סימני דרך. [13]

התונעתיות הרבה של אוזני העטלפים מסייעת להם לקלוט את האותות של האקוולוקציה בצורה יעילה מאוד. יכולת העטלף לשמע את הצליל עולה ממשמעותית כאשר קונכיית האוזן מופנית כלפי מקור הצליל.

העתלפים מתרבים היטב בשבי, ויש צורך בפיקוח על הרבייה שלהם. בטבע נקבה מולידה עטלף יחיד פעמיים בשנה (לעיתים נולדדים תאומים) אותו היא נשאת על גופה במשך 2-3 חודשים, עד אשר הוא מסוגל להחזו בקריות המערה. בשלב זה הוא יותר במערה כאשר האם יוצאת לחפש מזון, זאת עד אשר הגור מסוגל לעוף בעצמו. תקופת ההנקה היא קצרה יחסית, ועל מנת להיות מסוגלת להניך למראות התזונה דלת-החלבון האם נוקחת במספר אסטרטגיות: אכילה מרובה לקראת סוף ההריון וצבירת שומן, ודיכוי מטבולי עצמי.

- מתוך 33 מיני העטלפים בישראל, המין "עטלף פירות מצוי" הוא הייחד בארץ השיר למשני עטלפי הפירות שקיימים בעולם, שאר מיני המין [16]

- בישראל בתקופה מסוימת היו עטלפי הפירות מרובים עד כדי כך ששיערו כי הראה שرك 1999-הם מהווים מזיק לחקלאות. למעשה, מחקר שפורסם ב-15% מהפירות מהם העטלפים ניזונים היי גידולים חקלאיים, ורק שניים הכרזה על עטלף הפירות המצרי. [10] מהם גודלו קרוב לאזור המחקר הובילו לניסיונות מגור חקלאי על ידי רשות שמורות הטבע בעל מזיק (1958) העטלפים, בעיקר פעולות של עישון מעורות על ידי אטילן-די-ברומיד והרעלת בגז לינדן אשר פגעו פגיעה קשה באוכלוסיות עטלפי החרקים בארץ, אך לא הביאו להקטנת אוכלוסיות עטלפי הפירות (למרות הרעלת יירה של אלפיים מהם). אוכלוסיות עטלפי הפירות קטנה, בסופו של דבר, [7] כנראה עקב פיצוץ אוכלוסין.
- והם [2]עטלפי הפירות המצויים משמשים מאבק בלבד עצי הבואב המשמשים גם כמאביים וכמפניצים חשובים עבור עצי פרי בישראל. הם מפזרים את זרעי הפרי אותם הם יורקים אל מעבר לצלו של העץ, וחלק מהזרעים הקטנים יותר עוברים במערכת העיכול של העטלף. הטיפול דוגמה נפוצה לכך ניתן [8]שעוברם הזרעים יכול לעיתים לסייע לנבטתם. הנובטים גדלים מסדקים במגנים הסמכים לראות בעצי פיקוס השדרות. לפיקוסים בוגרים
 - הטורפים העיקריים של העטלפים הם דורוטי הלילה השונים, והגורמים העיקריים המגבילים את גודל האוכלוסייה הם טיפולים למיניהם, מחלות העיקריות בפירות זמינים בתקופת החורף, (Van der Poel et al; 2000; Wellenberg et al, 2002)
 - -נכון ל. [17]באוקטובר 2018 נכנס עטלף הפירות לרשימה המינים המוגנים מעריכה שיש כמה ריבות עד כמאה אלף עטלפי רשות הטבע והגנים, 2018, הוקמה עמותת 2015-ב. [18]והמן אינם נתונים בסכנה פירות בארץ ישראל במצויה, כגון עטלפים המוקדשת לטיפול ועזרה לעטלפי פירות ע.ט.ל.פ. פצעים, תשושים או יתומים, ולשיקם במטרה להשיבם לטבע.





אב ביצה מצוין!

מזון:

סרטנים, רכיכות, תולעים, דו-חיים, דגים, אמות, צב הביצה המצוי ניזון מצמחי מים בשעה שהוא אוכל טרפף גדול, הוא מחזיק בו ברגליו. חרקי מים ולעתים אף פגרים הקדמים וקורע ממנו נתחים בלסתותיו המכוסות במקור קרני חד. הצבים הצעיריים נרקב ניזונים בעיקר מן החי, בעוד שהמבוגרים יותר ניזונים לרוב מאמות וחומר אורגני.

התנהגות:

צב הביצה מבלה את רוב זמנו במים, ויוצא מהם על מנת להתחمم בשמש. בעת ההתחممota, הצב יעמוד על גדה, לעיתים שעות ארוכות, ללא תנועה. כאשר מזזה הצב טורף או אדם, הוא נמלט למים ועשוי אף להתחפר בבוץ בקרקעית ולהסתתר שם.

כוללת את רוב החורף, ובחודשים אפריל עד אוגוסט מטילה הנקבה את עונת החיזור הביצים בגומה קטנה על הגדה, ומכסה אותה בעפר. בכל גומה מספר הביצים נע בין 5 ל-12. הצבים הצעיריים בוקעים מעובר תקופה של 3-4 חודשים ופוגנים מיד למים. הביצים ואנפנות חסידות, והצעיריים מהווים טרף קל לנמיות.

הפוצה:

וחלקה המערבית תפוצתו של צב הביצה המצוי נרחבת וככל/at דרום מזרח אירופה צב. הוא מצוי בצפון הארץ ומרכזו, ופרטים בודדים באזורי ירושלים בישראל. של אסיה והוא יכול להיות גם במקומות בריכות דגים, אגמים, נהרות, הביצה יכולה להימצא בביבות אך ביום הוא נדיר יותר, מים מזוהמים. צב הביצה היה שכיח מאוד בעבר בעומק החולות באזורה זה, אף שתפוצתו בארץ התרחבה בעקבות ריבוי בריכות הדגים ברחבי הארץ.





www.naturfoto.cz

© Jan Ševčík



הסוג כולל מינים. במשפחה היבשתיים הוא סוג (שם מדעי) צב יבשה שני מינים מהסוג הם. וצפוני אפריקה קטן גופם רק בדרום-מרכז אירואסיה בישראל - היחידים מכל משפחותם.

מינים בסוג:

בסוג המינים הבאים:

- (Testudo antakyensis) צב יבשה אנטקטי
- (Testudo flavomarginata) צב יבשה לבוי
- (Testudo horsfieldii)[1] צב יבשה רוסי
- (Testudo kleinmanni)[2] צב יבשה מצרי
- (Testudo werneri) צב יבשה מדברי
- (Testudo graeca) צב יבשה מצרי
- (Testudo hermanni) צב יבשה אירופי
- (Testudo marginata) צב יבשה מרגינט
- (Testudo weissingeri) צב יבשה פלופונסוסי



שרשיר מצוי

ממשפחת הוא מין (Anas crecca: שם מדעי) שרשיר מצוי המכונה גם שרשיר הברווזים.

של 53–59 ס"מ. משקל הזכרים השרשיר מגיע לארך 20–30 ס"מ, למותת כנפיים מגיע ל-340 גרם בעוד הנקבות מגיעות למשקל 320 גרם. גופם של שני הזוויגים אפור אם כי נוצות הזכר אפורות כסופות והצדדים מפוספסים בקווים שחורים עדינים על רקע לבן. הגב שחור ואחריו הגוף בהירותם. החזה צהוב-קרם והראש ערמוני כשלארכו עובר המוקף בפס לבן דק מלמטה. המקור שחור ושטוח עם קצת בשיפוע המזדקר פס-עין ירוק בולטת בחום והיא אך בעלת גבת עין מעלה. הנקבה דומה במראה מעט לנקבת ברכיה מעט יותר פלומתית.

בمزורה, אגן הימ התיכון, דרוםיה, וחורף במערב אירופה השרשיר הוא עוף הנודד בסתיו הוא חולף וחורף מצוי. נצפה בישראל. עד קו המשווה ובאפריקה התיכון להקת שרירים נעה בדרך כלל במבנה של ראש חץ. עד מרץ בחודשים ספטמבר

קטנים אותו וסתנים חלזונות, לרוב חרקיים, דגניים, השרשיר ניזון מצמחי מים שונים על הקרקע. השרשיר ניזון בדרך כלל מסנן משפת המים או שהוא אוכל זרעים ואף בלילה אך בחורף הוא נאלץ לאכול גם בשעות בין הערביים. במשך היום

ברזוז זה מצוי מאד ואני נתון בסכנה אם כי כמה אוכלוסיות נפגעות מזיהומי ביצות ופגיעה בסביבות מחיה.



©Lior Kislev



www.fotohanc.com

© Zdeněk Hanč



www.naturfoto.cz

© Jiří Bohdal

אוֹם מַצּוֹן:

תיאור:

האוֹם הוּא עֻופֵג גָדוֹל, לְמַעַשָּׂה זֶה דָרָס הַלִילָה הַגָּדוֹל בְעוֹולָם. כָלִילַת הַנְקָבָה גָדוֹלָה בְמִמְדִיה מְהֻזָּכָר. מִשְׁקָל הַזָּכָר בֵין 1.5 ל-3 קִילּוֹגְרָמִים, הַנְקָבָה עֲשָׂוִיה לְהַגְּיעַ ל-4.2 ק"ג. מִוּתָת כְּנֶפֶיו הַפְּרוֹשּׁוֹת יִכְלֶה לְהַגְּיעַ ל-160 ס"מ (זָכָר) וְעַד 200 ס"מ (נְקָבָה). הַזָּכָר וְהַנְקָבָה דּוֹמִים בְצַבעֵיהם.

לְאוֹם שְׁתִי נֹצְחוֹת צִיצִיתָ דְמוּיָות קָרְנוּיִם מֵעֶל הָעִינִיִּים. עַיִןִי הַאוֹם גָדוֹלוֹת וְחוּמוֹת / כְתוּמוֹת.

תפוצה:

וְדָרוֹמִי (אוֹם עִיטִי, *B. b. interpositus*, (B. b. *ascalaphus*, צְפּוֹנִי וְהַמִּינִים בֵיןֵם בְעֵיקָר בְצַבע וּבְגָדוֹל; תְתַ-הַמִּינִ, (אוֹם מְדִבָּרִי, תְתַ-הַמִּינִ. הַהְבָדֵל בְגָדוֹל מִתְאִים לְכָל בְּרָגָמָן וְתְתַ-הַמִּינִ הַדָּרוֹמִי שְׁכִיחַ בְצְפּוֹנָ אַפְרִיקָה, וְאַסְיָה הַצְפּוֹנִי נָפּוֹץ בְחַלְקִים נִיכְרִים שְׁלָאִירּוֹפָה וּבְחַצִּי הָאֵי עַרְבָּ בְמִזְרָחָה הַתִּיכָוֹן).

בִּישָׁרָאֵל נָפּוֹץ הַאוֹם בְאַזְוּרִים הַרְרִיִּים, הַחַל מִהַהְרָמוֹן בְצְפּוֹנָ וְעַד דָרוֹם הַנֶּגֶב. מִקוּם חִיּוֹת אָוֹפִינִי: הַאוֹם נָוהַג לְצָוֵד בְמִקְמוֹת פָתּוּחִים, אֶךְ לְרֹוב הוּא מִקּוֹן בְמִצְוּקִים. קִינִי הַאוֹם מִמּוֹקְמִים בְדַרְךְ כָל הַרְחָק מִיּוֹשְׁבֵי הָאָדָם.

התנהגות:

תוֹך-מִינִית עַל פִי רֹוב, מִלְבָד בְעָונַת הַרְבִּיָּה, מִצִּיג הַתִּנְהָגוֹת טְרִיטְוֹרִיאָלִית הַאוֹם יְהִידָאִי תּוֹקְפָנִית, הַנְחָלוֹת יְהִפְפּוּ רָק בְחֹסֶר מִזּוֹן מִסְפָּק. אוֹחִים יַעֲזֹבוּ אֶת נַחַלָתָם רָק בְמִקְרֵי הַפְּרֻעה חִמּוּרִים מִצֶּד בְנֵי מִינָם וּבְמַחְסָרָה מִזּוֹן.

לִמְרוֹת גּוֹדְלָם, הַתִּנְהָגוֹת חִמּוּרָה וְחַשְׁשָׁנוֹת וּמִקְשָׁה עַל מִחְקָר בְשְׁטָה הַמְחִיה וּמִתְחִילָה בְדַמְדוּמִי הָעָרָב, בְמַשְׁך הַיּוֹם נִיצַב לְלֹא תְזֹזה עַל עַנְפֵי פְעִילָתוֹ לִילִית. הַטְבָעִי צְמָרוֹת עַצְימִים,

האוח ידוע בקריאתו הרמה, הנשמעת למרחוק מבלי שיראה כלל. תפקיד הקריאה בשמירה על הנחלה, היא מגונת בצליליה וברצפיה - קרוקורים ושריקות - כל רצף בעל משמעות שונה לפרטיו המין. האוח מסוגל לזהות את גודל הפרט ומרחקו מהנחלת בהתאם לעצמת הקריאה. בעונת הרבייה נוסף צליל גרוני עמוק המשמש בהיזור.

עיקר המחקר על המין מתרცז בתזונה ומושג עליידי מחקר הצנופות מכילות שיער, נוצות. בשלמותו והוצאה בהקאה שלא עופל מזון - הצנופות ועצמות דרכן ניתן לזהות את טרפם של המין.

רבייה:

היחידאים בעת לאוח זוגיות מתמשכת לאורך שנים. כאמור, נפגשים הזוגיים כאוט למוכנותם לרבייה, הם חופרים גומחה קטנה באדמה. לצורך הזדווגות החיזור ומס' קרוקורים ומפיקים צليل סטקטו.

נטושים של האוח נוהג לקנן בחרכי סלעים, מדפי צוקים ופתחי מערות, כמו גם בקנים עופות גדולים. הוא רגיש לסייעתו, קיים מתאם בין כמות המזון הזמין לגידול צאצאים על פי רוב, כל שנה תוליה. בין מועד ותדירות ההזדווגות וכן לכמות הביצים בתוליה יחידה כוללת בכίza עד ארבע ביצים, המוטלות בין החודשים פברואר ואפריל.

הנקבה דוגרת על הביצים לבדה, בעוד שהזכר מביא טרף לקנן אף מאכיל את הנקבה הוא ממשיך בכך עד לשבועיים אחרי הבקעה. הנקבה מגנה על הגוזלים ומלמדת אותם איך להזון בכוחות עצמן.

הגוזלים קשורים לאימם ומחקים את פעולותיה דרך מנגנון ההתבעה. גוזלים שיראו אדם בעת לידתם יחשבו אותו לאימם, בשל כך קשה לשחרר אוח משביה אם לא גודל בידי אוח בוגר.

שלושה שבועות מבקיעתם, מסוגלים הגוזלים להזון בכוחות עצמם. בשבוע השלישי הוא נעים בקרבת הקן ומסוגלים בתעופה (למרחק מטרים אחדים) כעבור 60 ימים מבקיעתם. בסתיו הם עוזבים את הקן מיוםמתם או בלחץ הוריהם. בגרות מינית מגיעה בגיל שנתיים, יכולת הרבייה עד גיל 30 לערך.

לאוח תוחלת החיים הרבה הגינו לבגרות, בהיעדר אויבים טבעיים שколоים לו. בשבי הוא עשוי להגיע ל-60 שנה, בטבע ל-20 שנה בקירוב.

מזון:

מזונו של האוח מגוון ואינו בוחל כמעט בשום טרפ. בין היתר הואצד ארנבים, צבים, האויב היחיד שלו (יונים) יזכיר כי הוא חובב קליפודים, חוגלוות) עופות קטנים ובינויים הקיפוד בשרשורת המזון) אותןצד ואחר נוהג להסיר את עורם ואת קוציהם ולאכול את בשרם. לעיתים קרובות אפשר לבדוקו להבחן בשרידים של קליפודים בקרבת הקן.

שמור:

גורמי סיכון והפרעה: אותן, כדורסי לילה אחרים, חשוף להרעלות, מכיוון שמזונו מבוסס על טרף מן החי. פגיעה במצבים באופן ישר והפרעה עקיפה באזורי הקינון מסכנות גם עין "הן את קיומו. בשל גודלו והופעתו המרשימה, בתרבותות שונות רואים בו סימן לולכן הוא נפגע גם מצד "הרע".



ארה כחולה

אלה כחולת

תיאור:

ומשקלת, ('איןץ 32–36) אורכה של הארה הכחולה-זהובה 91–81 סנטימטרים (3.41–3.41 סנטימטרים 104–114 מוטת כנפיה, הוא כ-900–1,814 גראם הגב, החלק זהו אחד המינים הגדולים ביותר במשפחה התוכיים; [2](רגל 3.74 ועד כחול מלכוטי בגוונים שנעים מטורקייז החיצוני של הכנפיים והזנב כחולים. והזנב בצבע זהוב-ולעיתים זהוב כתום-בגוני צהוב הבطن, החזה והזנב צהובים הסנטר והרגליים שחורים; הפנים, שאין מנוצות, והמקור צית. המצח ירוק לבנות בדרך כלל, אך הופכות לורודות כשהארה מתרגשת.

אורח חיים:

לאחר שהארות מעכלות את האגוזים, חלק. ופירות, זרעים, הארה ניזונה בעיקר מאגוזים מהם נפלט החוצה, וכן הארות משפיעות למעשה על פיזור הזרעים בעיר. מקורם חזק מאפשר להם לפתח את הקלייפות של האגוזים. לעיתים, הארות ניזונות מהרסית שנמצאים בחלק ממיני האגוזים בלי להיות מושפעים. שמשייעת להם לעכל את הרעלנים מהם. ליד מקורות חרסית ניתן לראות התקבצויות גדולות מאוד של ארות ממין זה.

הפרטים מ민ין זה חיים בדרך כלל בזוגות, אך מתגברים לעיתים גם להקות; בחלקו המוקדם של הבוקר, כשהם מהפשים מזון, הם עשויים להצטרכם להקות. להקות אלה בדרך כלל רעשניות מאד. במקרה של סכנה, אחד הפרטים מתחילה לצווח על מנת להזהיר את הלהקה.

המוצעת היא כ-30 עד 35 שנים, אך פרטים מסוימים עשויים תוחלת החיים מגיעה לגיל 60

הארות מגיעות לבגרות ומקנים לרוב בעצי דקל, הפרטים מ민ין זה מונוגמיים בגיל 3–4 שנים, ומתרבוט כל 2–3 שנים לערך. צבע גופו של הזכר מהווה, קרוב מינית לוודאי, חלק בתהילך בחירה בין הזוג: ככל שצבע הגוף בווק יותר, כך הפרט חזק יותר, מתרחשת בתקופה שבין ינואר ל يول. הנקבה עונת הרבייה. וגדלים הסıcıים להזדווגות ודוארת אליהן ממש כ-24 עד 28 ימים. הנקבה מאכילה תחילתה את, מטילה 2–3 ביצים הגוזלים על ידי הקאת המזון שאכללה, ולאחר תקופה זו, היא והזכר מאכילים את הגוזלים לסיוגין. גוזל אחד מקבל יותר מזון מהיו, והם גועעים עד מהרה ברעב. הזכר והנקבה מהקן כ- מגינים על הגוזלים, ומגנים אגרסיביות רבה כשמתקרבים לקנן. הגוזל פורה 97 ימים לאחר בקיעתו.

הארה והאדם:

והן כחיה בגין הארה הכהולה-זהובה הוא מין מבוקש לאידול בשבי, הן כחיה מחהמד שלה. הארה הכהולה זהובה היא יכולת הדיבור בזכות צבעוניותה, או פינת חי להיות גבואה יחסית וניתנת לאילוף בעלת אינטלקגנציה.





נטה אדומת- לטאות

ראש: נאה

עוף היא מין (Netta rufina) שמו מדעי נטה אדומת-ראש
וגם בצרפת עד לתת-היבשת ההודית היה מאירופה הברווזיים ממשפחה מים
ובישראל אפריקה.

של 85–92 ס"מ ומשקל של 800–1,500 מוטת כנפיים, הנטה היא ברווז בגודל 54–54 ס"מ גרם. הזכר בולט וקל ליזיהו והוא בעל ראש עבה וכתום-חום עם מקור ורוד בויהק. הבطن לבנה, הכנפיים חומות והחזה והזנב שחורים. הנקבות חומות בצלען עם לחימם לבנות, מקור שחור עם קצה ורוד וקצת הראש כהה. הנטאות אדומות הראש חברתיות לבנות, מקור שחור עם קצה ורוד וקצת הראש כהה. הנטאות אדומות הראש וכן עם ברווזים צוללים אחידים כמו מואוד, ומזכויות באגמים ייחד עם נתות אחירות וכן עם ברווזים צוללים עיקר מזונן של נתות אלה הוא צמחי והן מלקטות אותו בתוך. וברכיות צולל מהסוג המים, בעיקר על ידי השקעת הראש והצוואר (כברווזים מסננים), ופחות בצלילה, כפי שמצויפה מהן כבנות לתת-משפחה הברווזים הצוללים.

ודרוםיה עד נתות אדומות ראש נפוצות מאוד והן חיות ברחבי אירופה ואסיה עד הודו צפון אפריקה וישראל. הן נודדות בחורף לאפריקה ובקיין לאירופה. הן הופצו כנראה על אם כי יכול להיות שמדובר במקרה פרטניים תועים שהקימו קהילות, ידי האדם בבריטניה חולפת נירה וחורפת נירה עוד יותר משליהם באגמי בריטניה. בישראל.





תנשمة לבן: טונלנו צבע

מראה:

של התנשמת לבן, ומוקף נוצות קטנות וכחות המבליטות אותו משותה לו פרצוף-הشمיע ראה גדול וצווארה קצר. נוצות הגוף הן ארוכות ורכות. גבה של התנשמת. צורת לב הוא חום-זהוב, ועליו דוגמה של קווים, כתמים ונקודות בחום כהה-שחור ולבן. צבע הגחון משתנה בין תחת-המינים ונע מלבן ועד בז', על פי רוב יהיה בהיר יותר מצבע הגב ולעתים יהיה מנוקד או מנומר. כנפי התנשמת ארוכות ומעוגלות. הרגל ארכיה ועוטה נוצות צרות בצבע הגחון, האצבעות חישופות והטפרים מחדדים ומעוקלים. העיניים שחורות, וקطنות יחסית לדורסי-ליילה אחרים. המקור מאונקל בקצתו, קצר ועדין יחסית, בעל צבע לבן-צהבהב.

אורך גוף: 36-31.5 ס"מ

אורך כנף: 28-30 ס"מ

משקל: 310-250 גרם

אזורים מהיה:

لتנשמת תפוצה כלל עולמית; מערב ומרכז אירופה, רוב יבשת אפריקה, המזרח התיכון, דרום מזרח אסיה, ארצות הברית, מקסיקו, דרום אמריקה ואוסטרליה.

כיום התנשמת היה לרוב בקרבת האדם, ונפוצה באזוריים חקלאיים אך לעיתים תימצא גם בערים. במשך היום היא שוהה במקומות השוכנים Çokירות עין, כוכי סלע ומערות, ועתה גם במקומות המהיה של האדם כעליות גג, אסמים, מחרבות או בורות מים יבשים ותיבות קינון שהוכנו במיוחד עבורה על ידי האדם. לרוב מקום המנוחה יהיה קבוע או יתחלף בין מספר מקומות קבועים. התנשמת היה לבד או בזוגות.

אורח החיים:

בשעות היום, התנשמת מנמנמת באזור המנוחה כshawfa מכונס ועיניה עצומות למחצה, היא רגישה מאד לרעשים בסביבתה, ואם תחש באיזם המתקרב אליה תסמן את

התנסמת תצא לצד לעת ערב. נוצותיה, תקיש במקורה ותשמש קולות נשימה ונשיפה בעת הצד התנסמת. לעיתים תשמש קול צווחה ממושך, הנחשב כסימון טריוטוריאלי עפה נמוך, במעטוף חרישי, אשר נועד למונע מהטרף לשמעה מתקבת. השמיעה היא אמצעי חשוב לתנסמת לאתר את טרפה, אף יותר מהראיה. מיקום פתחי האזניים של התנסמת, כربים מדורסי הלילה, הוא אסימטרי, פתח האוזן השמאלית גבוהה מעט מפתח האוזן הימנית, מה שמאפשר לה מיקום למרחוב של הטרפּ בעזרת השמיעה בלבד. בנוסף ממקד גלי הקול אל עבר פתחי האזניים, גם זר נוצות פרצוח-השמע, וככל דורסי הלילה זה אינו סימטרי. בעקבות האי-סימטריה במבני קליטת הקול נוצרים הבדליים מן בעבר גלי הקול ומתקaufת שמיעה תלת ממדית המסייעת לתנסמת לאתר את מיקום הטרפּ במרחוב. מעופה החרישי נועד גם למונע הפרעות לשמיעה של התנסמת עצמה. התנסמת ניזונה בעיקר ממכרסמים ולכון מוצאת בклות את מזונה בשדות חקלאיים. היא ידועה כצרכנית בלתי נלאית של יונקים קטנים וצריכת מזון של זוג תנשומות בעונת הקינון יכולה להגיע לאלפי פרטיהם. התנסמת לוכדת את הטרפּ ברגליה ובולעת אותו מבלי ללווע. התקופות רעב עשויה התנסמת להסתפק בציפורים ובעלוי חוליות כגון לטאות.

רבייה:

תקופת החיזור והקינון של התנסמת היא באביב, על פי רוב בחודשים מרץ-אפריל. בשנים בהן המזון מצוי בשפע עשוית תקופת הקינון להתחיל בפברואר ולהימשך עד ספטמבר, בתקופה זו יכולות התנסמות להשלים עד שלושה מהזררי רבייה. גודל נע בין 3 ל-7 ביצים, אך תועדו גם מקרים של עד 12 ביצים. הביצים הן לבנות התוליה ומשקלם של אחת הוא כ-20 גרם. הביצים מוטלות בהפרש של يوم או יומיים אחת מהשנייה והdagירה, המתבצעת על ידי הנקבה, מתחילה מיד לאחר הטלת הביצה הריאשונה. הגוזלים בוקעים לאחר כשלושה שבועות של דגירה, הגוזל הראשון הוא לרוב הגדול ביותר. גוזל שמת בקן במהלך הקינון משמש לעיטיהם כמזון לאחיו. ההורים מתפללים בגוזלים ודואגים למזונם במשך כ-55 יום, ולאחר שירכשו כיישורי ציד והישרדות הגוזלים יעזבו את אזור הקינון של הוריהם ויוצאו לחפש שטחי מחיה משלהם. התנסמת מגיעה לבגרות מינית בדרך כלל מעט לפני גיל שנה.

הדברה ביולוגיה:

את תפוצתה במשקים רבים כאשר הגורם המגביל התנסמת משמשת כمدביר ביולוגי בלבד. התקנת תיבות קינון רבות בקרבת השדות יכולה לשמש את הוא מקום קינון התנסמות ולהוות פתרון לביעית מכרסמים במקום שימוש ברעלים. כתוצאה מהרעלה הסיכון הגדל ביוטר לאוכלוסיית התנסמות היא הרעלת משנה המכרסים מהם ניזנות התנסמות. הביעיה חמורה שבעתים משווה שכיחותן של התנסמות במשקים העשויים שימוש בחומרה הדבירה.





קוניור

השימוש בקוניור

רבייה:

קוניור המשמש מגיע לבגרות בגיל שנה וחצי. לפני ההזדוגות הזכר והנקבה יטפחו ויאכilio אחד את השני. ההזדוגות נמשכת עד שלוש דקות. לפני הנטלה בתנה של הנקבה גדלתה בצורה ניכרת. בהטלה ממוצעת משילה הנקבה בין 4 ל-5 ביצים. הדגירה נמשכת כ-24 ימים, ובמהלכם מאכיל הזכר את הנקבה ומגן על הקן מפני טורפים. הקוניורים מעדים לתאי הטלה לחיים וחשוכים, בעצים חלולים בגודל הוא 30 ס"מ על 30 ס"מ עם גובה של 40 ס"מ לערך.

אופי והתנהגות:

הקוניור הוא תוכי שוכב, סקרן, עלייז ואקטיבי. הוא נקשר בקלות לבעליו.ओוהב ליטופים ומשחקים. בהגיעם לבגרותם הופכים רעשניים. בין הזכרים לנקבות ישנים הבדלים התנהגותתיים. הנקבות יתחברו בדרך כלל לבעלים ממין זכר והזכרים יתאחדו לבעלים ממין נקבה. בנוסף, הזכרים תוקפנויים יותר כלפי זרים, בדרך כלל, והרבה יותר מגוננים מהנקבות. תוכי קוניור המשמש אינם מדברים.

מצב בטבע:

קוניוור השימוש חילקוות, כל להקה מונה בין 4 ל-35 פרטים. בעונת הרבייה הם מתפצלים לזוגות. לרוב, הקוניוורים אינם נצפים על פני הקרקע והם מעדיפים לשחות על עצים גבוהים הרחק מטורפים.

איומים:

והמשהר הגדל והולך בו הקוניוור מצוי בסכנת הכחדה בטבע, עקב כריתת יערות הגשם כחיה מהם וצדתו אסורה בחוק.

תזונה:

עלים קטנים, ניצני פרחים, קוניוור השימוש ניזון מזרעים, פירות שונים - בעיקר מסברס צוף וחרקים. בעונת הרבייה צורך יותר חלבון.



מגלו שבי בזבוב

הוא דומה בצורת גופו למגלנים אחרים במשפחה, אך נבדל מהם. ממושחת הכנפיים ונחלי מים מתוקים, ביצות, רזרדים בצבאו האדום הבוהק. הוא נמצא לרוב ליד מים. מדען שוודי וממציא הטקסונומיה, שהעניק, המגן נתגלה לראשונה על ידי קרל ליניאוס מאוחר יותר השם המדעי שונה ל *Scolopax rubra*. לו את שמו המדעי *Guara* כל השמות המדעיים של המגן (*Eudocimus ruber*) ולבסוף שונה ל *ruber*, (אדום בלטינית, *ruber* משתמש במילה).

ארוך. הוא וצווארו, ארוך ומעוקל כלפי מטה מקורו. המגן בצבע אדום-שני ומכאן שמו זה נותן לו מזון. ורטנויים הרקם המגן ניזון מדגים. טוב מאוד בשחיה ומעוף שלו השני את גוון.

הוא מלמד את גוזליו לעוף כך. עליו במשך 21-23 ימים המגן מטיל 2 ביצים ודוגר בעצמה. שוב ושוב, ולאחר מכן קופצים ולומדים לעוף מטפסים על הענפים שהגוזלים תוחלת חייו כ-15 שנים.



למואן זנבר-

טבעת: סבלטן

היאור פיזי:

למור זנב-טבעת אפור ברובו כshallko התחתון לבן. גופו צנום ופניו צרות, לבנות עם כתמים שחורים סביב העיניים וזרוביית זאבית שחורה. סימן ההיכר שלו הוא זנב האורך והשער, שעליו טביעות בצעפי שחור ולבן. כמו כל הלמורים, רגליו האחוריות ארוכות מהקדמיות. אכבעותיהם דקות וזריזות וציפורניהם שטוחות וחדות. על האכבע השנייה ברגליו האחוריות יש טופר מוארך, שמטרתו גירוד הדדי.

לוולדות הערים עיניים כחולות, ולבוגרים צהובות. גודל הבוגרים מגיע עד 46 סנטימטר ומשקל של 2.2 קילוגרם. זנבותיהם ארוכים מגופם, ועשויים להגיע עד לאורך של 56 סנטימטר.

סביבה ותזונה:

משכנו של למור זנב-הטבעת בדרום ובדרום-מערב מדגסקר, הוא ח' שקרקעיהם מכוסה עשוי או בירות לארך גdots נחרות. לעתים ניתן בירות נשירות כדי למצוואו באזורי שיחים יבשים בעלי מעט עצים. נראה שהוא זוקק לעיר ראשוני לשroud - שטחו הולך ומצטמא במדגסקר.

גרעינים, הוא עשוי להיזון לעתים גם מעלים, על אף שהוא אוכל בעיקר פירות ואפילו חרקים.

הנהוגות ורבייה:

למור זנב-הטבעת הוא חייה יומיית, הישוכנות הן על האדמה והן על העצים, בקבוצות של עד 4–36 פרטיהם (אך בדרך כלל 11–17) המורכבות מריבוי זכרים ונקבות. הלמורים הם אטלטיים טוביים ויכולים לקפוץ למרחקים וגובהם גבוהים. ההירארכיה החברתית נקבעת לפי מין – לנקבות יש היררכיה ברורה, אך לזכרים יש היררכיה לא ליניארית הנוגעת לעיתות לשינויים, אך הנקבות לעומת זאת מוגברת לעולם בכירות מהזכרים. בראש ההיררכיה הזכרים עומדים בין זכר אחד לשולשה, הנמצאים בשיא אונם (גיל 6–9). זכרים אלו זוכים לאינטראקציה מוגברת עם הנקבותיחסית לזכרים האחרים, הנוטרים בשולי הקבוצה –

הזקנים, הצעירים ואלו שעוזה עתה הctrspo לקבוצה. לבנזה זה של מרכז ושולים משמעות מרחבית – הזכרים המרכזים נמצאים במרכז הקבוצה, בעוד זכרי השולים נוטים לשאות בשולייה. להיררכיה החברתית בין הלמורים, הוא להיררכיה התוך מינית והן להיררכיה הבין-מינית, משמעות כבדת משקל – הבקרים בהיררכיה זוכים לגישה קלה יותר למזון, להגנה בפני טורפים ולנגישות לבני המין השני, ובמיוחד לבקרים שביניהם.

בקבוצה יש נקבה אחת דומיננטית, הנמצאת במרכז תשומת הלב של בנות הקבוצה. ואין עוזבות את הקבוצה במשך כל, הנקבות מסודרות במספר קבוצות מטריליניאליות חייהן, ואילו הזכרים נוטים לעبور מכבוצה לכבוצה לפחות 3.5 שנים במאצוע. הקבוצות טובעות לעצמן שטח נרחב העשוי להפוך את זה של קבוצות אחרות. ביום של היפוש מזון הם עשויים לכסות 5.6 קמ"ר ממנה. על אף שהם נמצאים על העצים לא מעט, הם נמצאים על הקרקע יותר מכל למור אחר.

כאשר קבוצה הופכת לגדרה מידי, עקב ריבוי טבעי, הctrspo או גiros החברים חדשים – מעל 25 חברים, או מעל 10 – נוצרת תחרות עזה מיידי על משאבי, והקבוצה מתפצלת לשתיים. בנות קוו השארות הדומיננטי מגרשות, באלים רבתה, את בנות הקווים הדומיננטיים פחות וגורמות להן לעזוב את הקבוצה. אליו יוצרות קבוצה חדשה או מצטרפות (לעתים נדירות) לקבוצות אחרות. הקבוצה החדשה היא קטנה בדרך כלל – דבר מהוועה חיסרונו במאבק על שטחי איסוף אוכל מול קבוצות גדולות יותר

עונה הריבייה בטבע נמשכת בין 7–21 יום במהלך מי, בהם מזודגים כל הזכרים וכל הוא 48–24 שעות לערך, וכל הנקבות מביצות הנקבות עם בני זוג מרוביים. משך הביווץ הוא כ-146 יום, ובסיומו מליטה בהפרש של שבועיים אחת מהשנייה. אורך ההריון הנקבה בין ولד אחד לשניים. אחוז תמותת הולדות הוא גבוה – 30–50% מהם אינם שורדים את שנת חייהם הראשונה. אם היא המפלת העיקרית בוצאה – היא זו שמאלילה, סוחבת ומגוננת עליו. בראשית חייהם נישאים הצעירים על בטנה של אמה, ולאחר מכן הם עוברים לרכב על גבה. הלמורים הצעירים מתחילה לאכול אוכל מיצק Hodshim לאחר ההמלטה ונגלמים לחלוtin חמשה Hodshim לאחריה. הזכרים מגיעים לבגרות מינית בגיל שנתיים וחצי והנקבות – מעט יותר משנה וחצי.

לאחר הגיעם לבגרות, עוזבים הצעירים את קבוצת לידתם בזוגות או בשלישיות, ומנסים להתקבל ייחדיו לקבוצה אחרת. ניסיון זה הוא ארוך ועשוי לחתה חודשים רבים, במהלכם יתקפו אותם בני הקבוצה משני הצדדים. גם לאחר הקבלה לקבוצה החדשה, ירכשו המצטrelsים החדשניים מעמד של זכר פריפריאלי בלבד, והם אף עשויים לנסות את מזלם בקבוצה אחרת לפני שיגיעו למעמד בכיר.

כאשר הוא מאומן, למור נוב-הטבעת מכח לעיתים עם ציפורנו הקשרות במא שמכונה 'קרב קפיצות'. התנהגות זו נדרירה מהוויה לעונת הרבייה, אז התחרות העזה על בני זוג לרבייה מביאה לייצור מתחים.

הן אותן קוליים והן אותן ריח משחכים תפקיד מפתח בקשרות בין הלמורים: חמשה עשר קולות שונים משמשים כדי לשמר על אחדות הקבוצה ולהתריע במליך איסוף המזון. הטורפים המקומיים הם משפחת טורפי בפני טורפים טורפים שיובאו. ועקב מdagסקר איה זרונית מדגסקרית, הגדול ובראשם הפוסה מדגסקר וכלב הבית חתול הבית, לאו כוללים זבד הודי קטן.

הן לזכרים והן לנקבות בלוטות ריח באזורה המפשעה, ולזכרים גם בלוטות בכתפייהם. בלוטות אלו מפרישות בפרק הידיים ובЛОוטות ברכיאליות אנטיבריכיאליות ולשמירה על ההיראכיה בקבוצה. הזרים חומר שמנוני המשמש לסימון טרייטוריה נוהגים להתעמת בתצוגות הנקראות 'קרבות ריח', בהם הם מספיגים את זבוקותיהם בהפרשות מהבלוטות הברכיאליות והאנטיבריכיאליות ומונפנפים בהם אל מול יריביהם. לעיתים יונפנו בזבוקות הריחניים גם אל מול נקבות כחלק מתקס מיני. בעקבות זאת, הנקבה בדרך כלל סוטרת או נושכת את הזכר, כחלק מתקס החיזור.

